

Sygn. akt II Ca 69/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Elżbieta Hallada (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Robert Figurski SO Monika Różycka
Protokolant:	sekr. sądowy Klaudia Pasieczny

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa W. P.

przeciwko stronie pozwanej Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy

z dnia 28 listopada 2012 roku

sygn. akt VII C 438/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I i II o tyle, że ustawowe odsetki od zasądzonej w punkcie I kwoty 15.000 zł należne są od dnia 21 lutego 2011r., w miejsce odsetek od daty uprawomocnienia się wyroku;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 484 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 69/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Legnicy wyrokiem z dnia 28 listopada 2012r. zasądził od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki W. P. kwotę 15.000zł z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Dalej idące powództwo Sąd oddalił oraz orzekł o kosztach procesu.

Z niespornych okoliczności stanu faktycznego sprawy wynika, że powódka doznała obrażeń w wyniku wypadku drogowego z dnia 17.9.2010r., którego sprawcą był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Nie kwestionując zasady odpowiedzialności strona pozwana przyznała powódce w toku postępowania przesądowego kwotę 20.000zł tytułem zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu Rejonowego okoliczności faktyczne sprawy, takiej jak stwierdzenie trwałego uszczerbku na zdrowiu u powódki w wymiarze 10%, unieruchomienie uszkodzonej ręki, bóle z tym związane, które powódka odczuwa do dziś oraz negatywne rokowania co do całkowitego wyleczenia urazu powodują, że odpowiednim zadośćuczynieniem do rozmiaru szkód i cierpień powódki jest kwota 35.000zł, a wobec dobrowolnie przyznanej przez stronę pozwaną kwoty 20.000zł, do zapłaty pozostało 15.000zł.

Zdaniem Sądu Rejonowego odsetki od zasądzonego świadczenia należne są od daty pozostawania dłużnika w zwłoce (art.476k.c. w związku z art. 481§1k.c.), a zwłoka nie może mieć miejsca jeżeli pozostaje sporna wysokość sumy wierzytelności. Wobec tego ustawowe odsetki od zasądzonego w wyroku świadczenia należne są od daty jego uprawomocnienia się.

Wyrok Sądu Rejonowego w części oddalającej żądanie zasądzenia roszczenia z odsetkami ustawowymi od dnia 21 lutego 2011r. do dnia zapłaty zaskarżyła powódka i zarzuciła w apelacji:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, a to art. 455k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z wykładni tego przepisu wynika, iż w zobowiązaniach z czynów niedozwolonych stan opóźnienia w ich wykonaniu pojawia się gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.art.14ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego niezastosowanie w związku z art. 481 k.c. i zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 15.000zł od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, podczas gdy odsetki te winny być zasądzone najpóźniej od dnia 21 lutego 2011r. do dnia zapłaty,
3. brak dokonania przez Sąd ustaleń faktycznych w zakresie daty doręczenia stronie pozwanej pisma pełnomocnika powódki z dnia 20 stycznia 2011r. zawierającego roszczenia powódki o zapłatę zadośćuczynienia, co jest istotne dla ustalenia początkowej daty naliczania odsetek ustawowych.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie odsetek od kwoty 15.000zł od dnia 21lutego 2011r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania za II instancję.

Strona pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy, poza ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Rejonowy, które przyjmuje za własne, dodatkowo ustalił, że powódka pismem z dnia 20 stycznia 2011r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty zadośćuczynienia w wysokości 125.000zł, a w odpowiedzi na to wezwanie strona pozwana przyznała powódce z tego tytułu kwotę 20.000zł i pismem dnia 29 kwietnia 2011r. odmówiła dalszemu żądaniu (k.21-25 i k.29).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona. W błędzie jest Sąd Rejonowy uznając, że odsetki należą się od daty pozostawania dłużnika w zwłoce.

Zwłoka dłużnika jest opóźnieniem kwalifikowanym, zawinionym przez dłużnika, który uprawnia wierzyciela do żądania, na podstawie art. 477§1k.c.w związku z art. 481§3k.c., oprócz spełnienia świadczenia i zapłaty odsetek za opóźnienie, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.

Tymczasem zgodnie z art. 481§1k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei zgodnie z treścią art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Nie ulega wątpliwości, że powódka pismem z dnia 20 stycznia 2011r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty zadośćuczynienie przysługujące jej na podstawie art. 445 k.c. w wysokości 125.000zł. Zakres obrażeń, jakie wówczas dotknęły powódkę nie zmienił się do chwili obecnej, a strona pozwana dysponowała dokumentacją medyczną z leczenia powódki, bowiem została dostarczona wraz z wezwaniem do zapłaty. Zakres szkód jakich doznała powódka był zatem stronie pozwanej znany i na tej podstawie mogła ocenić wysokość zadośćuczynienia, co wprawdzie zrobiła, lecz zaniżając jego wysokość do kwoty 20.000zł.

Pomimo pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądający zadośćuczynienie ma charakter deklaracyjny, a nie konstytutywny. Powyższy pogląd został wyrażony w kilku orzeczeniach Sądu Najwyższego, np. wyrok SN z 30.1.2004r., ICK 131/03 oraz z dnia 26.11.2009r., IIICSK 62/09., a poglądy te Sąd odwoławczy akceptuje.

Z kolei w wyroku z dnia 18.2.2010r. w sprawie II CSK 434/09 (LEX nr 602683) Sąd Najwyższy stwierdził, że w razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się już od chwili zgłoszenia przezeń roszczenia o zapłatę odszkodowania. Zgodnie z art. 455k.c. w tej bowiem chwili staje się wymagalny obowiązek sprawcy szkody do spełnienia świadczenia odszkodowawczego, który wynika ze stosunku prawnego łączącego sprawcę szkody i poszkodowanego. Jest zasadą, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę staje się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego (pokrzywdzonego) do spełnienia świadczenia odszkodowawczego. Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481§1k.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty powódki podniesione w apelacji są słuszne, ponieważ roszczenie w wysokości 35.000zł przysługiwało powódce wcześniej, najpóźniej w dacie wezwania strony pozwanej do zapłaty, a jak wynika to z akt sprawy, nastąpiło to w piśmie z dnia 20 stycznia 2011r. Biorąc pod uwagę przepis art. 14ust.1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, strona pozwana powinna wypłacić należne powódce zadośćuczynienie po upływie 30 dni od daty wezwania, czyli 21 lutego 2011r. Brak spełnienia świadczenia w tym terminie rodzi obowiązek zapłaty odsetek, gdyż strona pozwana nie spełniła świadczenia w terminie (art. 481§1k.c.).

Reasumując powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok poprzez ustalenie daty początkowej biegu odsetek ustawowych od zasądzonego w punkcie I zaskarżonego wyroku świadczenia, od dnia 21 lutego 2011r.

Na podstawie art. 108§1k.p.c. i §13pkt1 w związku z §6pkt3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.9.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.163 poz. 1348ze zmianami) Sąd Okręgowy zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki koszty postępowania apelacyjnego.